

2 PROFILY ŽÁKŮ S VÝBORNÝMI VÝSLEDKY A ŽÁKŮ SE SLABÝMI VÝSLEDKY V RÁMCI SROVNÁVANÝCH ZEMÍ

Vedení předpokladem, že by snahou vzdělávacích politik v jednotlivých srovnávaných státech mělo být zvyšování úrovně počítačové a informační gramotnosti všech žáků, zaměřujeme se ve druhé kapitole na zmapování možných rozdílů mezi dvěma skupinami žáků, mezi kterými lze očekávat největší kontrast. Přinášíme proto bližší pohled na skupinu žáků s nejlepšími výsledky (10 % žáků s nejlepšími výsledky) a na skupinu žáků s nejslabšími výsledky (10 % žáků s nejslabšími výsledky) v testu počítačové a informační gramotnosti.

Úvodní tabulka 2.1 shrnuje, jaký byl průměrný bodový výsledek žáků v jednotlivých státech v testu počítačové a informační gramotnosti a tato informace je doplněna o bodové hodnoty vyplývající z percentilového rozložení výsledků (desátý a devadesátý percentil).

TABULKA 2.1 PRŮMĚRNÝ VÝSLEDEK ŽÁKŮ V TESTU POČÍTAČOVÉ A INFORMAČNÍ GRAMOTNOSTI (CELKEM, DESÁTÝ PERCENTIL, DEVADESÁTÝ PERCENTIL)

	Průměrný výsledek (bodová hodnota)	Hodnoty percentilů	
		10. ¹¹	90. ¹²
Česká republika	553	474	628
Chorvatsko	512	401	610
Německo	523	423	612
Polsko	537	437	630
Slovensko	517	390	619
Slovinsko	511	419	593

V rámci šetření ICILS 2013 bylo zjištěno, že ve všech zapojených státech dosáhly dívky lepšího průměrného výsledku než chlapci. Tuto skutečnost ilustruje i odlišné **zastoupení dívek a chlapců mezi 10 % nejlepších a 10 % nejslabších žáků**. Ve všech státech, kterým se v této analytické zprávě věnujeme, bylo zjištěno, že v rámci skupiny chlapců je jich ve srovnání s dívkami vždy o něco více zastoupeno ve skupině žáků s nejnižšími výsledky. Naopak dívky jsou ve všech srovnávaných státech o něco více zastoupeny ve skupině žáků s nejlepšími výsledky, jak je podrobně uvedeno v tabulce 2.2. V jednotlivých státech jsou patrné rozdíly s ohledem na podíly chlapců a dívek ve skupině nejlepších a nejslabších žáků, s tím že nejvýrazněji se podíly chlapců a dívek liší v případě Slovinska, ve kterém byl zaznamenán i největší rozdíl v průměrném bodovém výsledku dívek a chlapců.

U obou skupin žáků byly sledovány rozdíly týkající se jejich rodinného zázemí. V první řadě byli žáci s nejlepšími a nejslabšími výsledky srovnáváni z hlediska **nejvyššího dosaženého vzdělání rodičů**. Ve všech sledovaných státech platí, že rodiče skupiny žáků s nejlepšími výsledky v testu počítačové a informační gramotnosti jsou ve srovnání s rodiči žáků s nejslabšími výsledky častěji vysokoškolsky vzděláni (obecně je celková úroveň dosaženého vzdělání vyšší). Z našeho pohledu se nejedná o překvapivý výsledek.

Druhým vyjádřením rodinného zázemí je povolání rodičů. V tomto případě lze sledovat, jak se mezi skupinami žáků liší tzv. **status povolání rodičů** (vyšší hodnota znamená vyšší status). Také v tomto případě není pravděpodobně překvapivé zjištění, že ve skupině žáků s nejlepšími výsledky lze ve všech státech sledovat vyšší průměrný status ve srovnání s nižším průměrným statusem skupiny žáků s nejslabšími výsledky.

11 Ve skupině 10 % žáků s nejslabšími výsledky bylo dosaženo maximálně bodové hodnoty uvedené v tomto sloupci.

12 Ve skupině 10 % žáků s nejlepšími výsledky bylo dosaženo minimálně bodové hodnoty uvedené v tomto sloupci.